

KARTA KURSU

Nazwa	Filozoficzne podstawy humanistyki		
Nazwa w j. ang.	Philosophical Foundations of Humanities		
Kod		Punktacja ECTS*	3
Koordinator	Miłosz Puczyłowski	Zespół dydaktyczny	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawowymi koncepcjami filozoficznymi stanowiącymi zaplecze najważniejszych dziedzin humanistyki. Wśród głównych tematów omawianych na zajęciach znajdują się nauki o: człowieku, języku, wiedzy, historii, kulturze, społeczeństwie, etyce i religii. Wykład powinien dać uczestnikom solidną wiedzę wstępną pozwalającą w dalszej kolejności samodzielnie poszukiwać filozoficznych źródeł problemów omawianych na studiach filologicznych. Dyskutowane na kursie lektury mogą stać się także metodologicznym zapleczem w badaniach językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych na etapie pisania pracy licencjackiej lub magisterskiej.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa znajomość historii powszechnej oraz historii kultury i literatury wyniesiona ze szkoły średniej.
Umiejętności	Umiejętność łączenia wspólnych tematów pojawiających się u różnych autorów na przestrzeni wieków.
Kursy	Brak

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	W03 Student/studentka wykazuje podstawową wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii z innymi dziedzinami i dyscyplinami obszaru nauk humanistycznych	K1_W03
	W05 Student/studentka zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie filologii	K1_W05
	W07 Student/studentka wykazuje świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i jego historycznej zmienności	K1_W07

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	U02 Student/studentka formułuje i analizuje problemy badawcze w zakresie językoznawstwa (w tym językoznawstwa stosowanego), literaturoznawstwa oraz kultury i historii krajów danego obszaru językowego	K1_U02
	U04 Student/studentka rozpoznaje różne rodzaje wytworów kultury oraz przeprowadza ich krytyczną analizę i interpretację, z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	K1_U04

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K02 Student/studentka uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form	K1_K02

Organizacja							
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach					
		A	K	L	S	P	E

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia będą opierały się głównie na wykładzie prowadzącego. Zostanie on urozmaicony prezentacjami multimedialnymi (fragmenty dzieł kultury, krótkie filmy lub zdjęcia) ilustrującymi omawiane zagadnienia. Podczas wykładu przewidziana jest także wspólna dyskusja uczestników nad wybranymi problemami.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W03	x							x					
W05	x							x					
W07	x							x					
U02	x							x					
U04	x					x							
K02	x					x							

Kryteria oceny

Podstawowym kryterium uzyskania zaliczenia będzie obecność na zajęciach (wymagane: 70%). Dodatkowo studenci zostaną poproszeni o przygotowanie krótkich zadań pisemnych polegających na komentowaniu i interpretacji źródeł tekstowych i multimedialnych na platformie moodle.

Uwagi

Brak

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Temat 1: Człowiek

Wykład 1: bycie podmiotem, tożsamość, historyczne koncepcje podmiotowości, cielesność

Wykład 2: genealogia i archeologia podmiotu, rozum i namiętność, przemoc, wojna i agresja

Wykład 3: problem wolności, jednostka i grupa, spotkanie i dialog

Temat 2: Język

Wykład 4: język naturalny i języki formalne, intersubiektywność, stosunek do pisma i mowy

Wykład 5: rozumienie, koło hermeneutyczne, zwrot ekspresywny, język a przemoc

Temat 3: Wiedza

Wykład 6: źródła poznania, poznanie rozumowe i intuicyjne, porządek serca, koncepcje wczucia

Wykład 7: sceptycyzm, paradoksy wiedzy, główne problemy metafizyczne, pojęcie prawdy

Temat 4: Historia

Wykład 8: jednostka i procesy historyczne, dialektyka, dziedzictwo, koncepcje czasu

Temat 5: Kultura

Wykład 9: elitaryzm i egalitaryzm, bunt mas, konsumpcjonizm

Wykład 10: liberalizm i komunitarianizm, wolność słowa, estetyka i sztuka

Temat 6: Etyka

Wykład 11: dobro i zło, szczęście, wartości, cnota

Wykład 12: podstawowe nurty etyki współczesnej

Wykład 13: zjawisko tragiczności

Temat 7: Religia

Wykład 14: teizm i ateizm, dowody na istnienie Boga, wiara a rozum, teodycea

Wykład 15: śmierć Boga, sekularyzacja, wpływ religii na kulturę

Wykaz literatury podstawowej

Bauman Z., *Płynna nowoczesność*, Kraków 2006.

Drwięga M., *Człowiek między dobrem a złem : studia z etyki współczesnej*, Kraków 2012.

Drwięga M., *Kim jest człowiek? : studia z filozofii człowieka*, Kraków 2013.

Dupré L., *Inny wymiar : filozofia religii*, Kraków 2003.

Odrawąż-Sypniewska J. (red), *Przewodnik po filozofii języka*, Kraków 2016.

Singer P. (red.), *Przewodnik po etyce*, Warszawa 1998.

Stróżewski W., *Ontologia*, Kraków 2004.

Taylor Ch., *Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej*, Warszawa 2001.

Woleński J., *Epistemologia T.2*, Kraków 2001.

Woleński J., *Epistemologia T.3*, Kraków 2003.

Wykaz literatury uzupełniającej

Augustyn, *Wyznania*, Kraków 1997.

Buber M., *Ja i Ty*, Warszawa 1992.

Derrida J., *Pismo filozofii*, Kraków 1992.

Dilthey W., *Budowa świata historycznego w naukach humanistycznych*, Gdańsk 2000.

Foucault M., *Filozofia historia polityka. Wybór pism*, Warszawa-Wrocław 2000.

Foucault M., *Trzeba bronić społeczeństwa. Wykłady w Collège de France 1976* (tłum.: M. Kowalska), Warszawa 1998.

Freud Z., *Wstęp do psychoanalizy* (różne wydania)

Gadamer H.G., *Prawda i metoda : zarys hermeneutyki filozoficznej*, Warszawa 2004.

Garton Ash T., *Wolność słowa*, Kraków 2017.

Haremska K., *Peryferie liberalizmu : Henry David Thoreau*, Kraków 2015.

Hegel G. W. F., *Wykłady z filozofii dziejów. Tom 1. (Wstęp)*, Warszawa 1958.

K. Marks, *Rękopisy filozoficzno-ekonomiczne z 1844 (Praca wyobcowana)* [w:] idem, F. Engels, *Dzieła T. 1*, Warszawa 1976, s. 546-560.

Kierkegaard S., *Bojaźń i drżenie* (różne wydania)

Kołąkowski L., *Jeśli Boga nie ma...*, Kraków 1988.

Löwith K., *Historia powszechna oraz dzieje zbawienia*, Kęty 2002 .

MacIntyre A., *Dziedzictwo cnoty : studium z teorii moralności*, Warszawa 1996.
 Nietzsche F., *Tako rzecze Zaratustra* (różne wydania)
 Nietzsche F., *Z genealogii moralności*, Kraków 1997.
O tragedii i tragiczności, Kraków 1976.
 Ortega y Gasset J., *Bunt mas*, Warszawa 1982.
 Pascal B., *Myśli*, Warszawa 2002.
 Platon, *Fajdros*, Warszawa 1958.
 Puczyłowski M., *Religia i sekularyzm. Współczesny spór o sekularyzację*, Kraków 2017.
 Ricoeur P., *Egzystencja i hermeneutyka : rozprawy o metodzie*, Warszawa 1985.
 Rousseau J.J., *Trzy rozprawy z filozofii społecznej*, Warszawa 1956.
 Tischner J., *Filozofia dramatu* (różne wydania)
 Weber M., *Etyka protestancka a duch kapitalizmu*, Warszawa 2010.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	15
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		90
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3